

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG ĐẦU NĂM LỚP 6
NĂM HỌC 2024-2025
MÔN: VĂN- TIẾNG VIỆT
(Thời gian làm bài: 60 phút)

I. LUYỆN TỪ VÀ CÂU: (4,0 điểm) Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.

“...Bóng tre trùm lên âu yếm làng, bản, xóm, thôn. Dưới bóng tre của ngàn xưa, thấp thoáng mái đình mái chùa cổ kính. Dưới bóng tre xanh, ta gìn giữ một nền văn hoá lâu đời. Dưới bóng tre xanh, đã từ lâu người dân cày Việt Nam dựng nhà, dựng cửa, vỡ ruộng, khai hoang. Tre ăn ở với người đời đời, kiếp kiếp.”

(Cây tre Việt Nam - Thép Mới)

1. Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong câu văn sau:

Dưới bóng tre của ngàn xưa, thấp thoáng mái đình mái chùa cổ kính.

2. Ghi lại câu văn có sử dụng biện pháp tu từ nhân hoá trong đoạn văn trên.

3. Xác định các từ láy trong đoạn văn trên?

4. Kết hợp biện pháp nhân hoá cùng những từ ngữ được nhắc lại nhiều lần trong đoạn văn giúp em hiểu được điều gì về mối quan hệ giữa cây tre với con người Việt Nam?

II. LÀM VĂN: (6,0 ĐIỂM)

Câu 1: (2,0 điểm)

Trong bài “*Về thăm nhà Bác*”, nhà thơ Nguyễn Đức Mậu viết:

Ngôi nhà thuở Bác thiếu thời

Nghiêng nghiêng mái lợp bao đời nắng mưa

Chiếc giường tre quá đơn sơ

Võng gai ru mát những trưa nắng hè.

Em hãy cho biết: Đoạn thơ trên giúp ta cảm nhận được điều gì đẹp đẽ, thân thương?
(Trình bày bằng một đoạn văn khoảng 5 đến 7 câu).

Câu 2 (4,0 điểm)

Ngôi trường Tiểu học đã cùng em gắn bó suốt bao năm qua. Em hãy viết bài văn tả quang cảnh trường em trước giờ vào học.

HƯỚNG DẪN CHẤM

I. LUYỆN TỪ VÀ CÂU (4 điểm)

1. Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong câu văn sau:

Dưới bóng tre của ngàn xưa, thấp thoáng mái đình mái chùa cổ kính.

CN: mái đình, mái chùa cổ kính

VN: thấp thoáng

- Học sinh xác định đúng các thành phần của câu được 1,0 điểm
- Học sinh xác định đúng một thành phần của câu được 0,5 điểm

2. Ghi lại câu văn có sử dụng biện pháp tu từ nhân hoá trong đoạn văn trên.

Học sinh xác định câu văn có sử dụng phép tu từ nhân hóa:

- Bóng tre trùm lên âu yếm làng, bản, xóm, thôn.
- Tre ăn ở với người đời đời, kiếp kiếp.

Học sinh xác định đúng mỗi câu được 0,5 điểm

3. Xác định các từ láy trong đoạn văn trên?

- Học sinh xác định đúng 4 từ láy được 1.0 điểm: *âu yếm, thấp thoáng, đời đời, kiếp kiếp*

- Học sinh xác định đúng mỗi từ được 0,25 điểm.

4. Kết hợp biện pháp nhân hoá cùng những từ ngữ được nhắc lại nhiều lần trong đoạn văn giúp em hiểu được điều gì về mối quan hệ giữa cây tre với con người Việt Nam?

Học sinh có thể có nhiều cách diễn đạt khác nhưng cần nêu được các ý sau: (Mỗi ý được 0,5 điểm.)

- Mối quan hệ của con người đối với cây tre: Tre đã gắn bó từ lâu trong đời sống của người dân Việt Nam. Tre có mặt trong những câu chuyện truyền thuyết, cổ tích Việt Nam.

- Tre gần gũi với người dân. Tre cũng là biểu tượng của dân tộc, đất nước, con người Việt Nam với những phẩm chất tốt đẹp.

II. LÀM VĂN(6 điểm)

Câu 1	Trong bài “ <i>Về thăm nhà Bác</i> ”, nhà thơ Nguyễn Đức Mậu viết: <p style="text-align: center;">Ngôi nhà thuở Bác thiếu thời Nghiêng nghiêng mái lợp bao đời nắng mưa Chiếc giường tre quá đơn sơ Võng gai ru mát những trưa nắng hè.</p> Em hãy cho biết: Đoạn thơ trên giúp ta cảm nhận được điều gì đẹp đẽ, thân thương? (Trình bày bằng một đoạn văn khoảng 5 đến 7 câu).	2.0
	<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn.</i> - Hình thức một đoạn văn. - Viết đủ số lượng câu	0,5
	<i>b. Nội dung: Học sinh có thể trình bày theo hướng sau:</i>	1,5

	<p>- Đoạn thơ đã giúp ta cảm nhận được sự đơn sơ, giản dị của ngôi nhà Bác Hồ đã sống thuở niên thiếu. Cũng như bao ngôi nhà khác của các làng quê Việt Nam, ngôi nhà của Bác cũng “<u>nghiêng nghiêng mái lợp</u>” (Mái được lợp bằng lá), cũng dãi nắng dầm mưa, cũng mộc mạc với chiếc giường tre, chiếc “<u>võng gai ru mát những trưa nắng hè</u>”.</p> <p>- Song trong ngôi nhà đó, Bác Hồ đã được lớn lên trong tình cảm yêu thương tràn đầy của gia đình. Có thể nói, ngôi nhà đơn sơ mà đầy tình yêu thương đó chính là chiếc nôi ấm áp nuôi dưỡng tâm hồn, nuôi dưỡng tuổi thơ của Bác.</p> <p>- Chính ngôi nhà đó đã góp phần tạo nên con người Bác, một vị lãnh tụ có tấm lòng nhân ái bao la.</p>	
<p>Câu 2</p>	<p><i>Ngôi trường Tiểu học đã cùng em gắn bó suốt bao năm qua. Em hãy viết bài văn tả quang cảnh trường em trước giờ vào học.</i></p> <p>a. Đảm bảo cấu trúc của bài văn miêu tả: có đủ 3 phần mở bài, thân bài, kết bài.</p> <p>b. Triển khai:</p> <p>a) Mở bài: Giới thiệu khung cảnh mà em muốn miêu tả (trường em trước buổi học - buổi sáng)</p> <p>Gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lý do em đến trường từ sớm để có thể quan sát toàn cảnh ngôi trường lúc sáng sớm trước khi vào học? - Em tả lại khung cảnh ngôi trường trước giờ học vào mùa nào? <p>b) Thân bài:</p> <p>+) Miêu tả cảnh vật:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quang cảnh trường lúc đó như thế nào? - Thời tiết, cảnh vật ra sao? - Các lớp học đã được mở cửa, sẵn sàng cho một ngày học mới chưa? - Cây cối, âm thanh nào đáng chú ý? <p>+) Miêu tả hoạt động của con người:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trên sân trường có những hoạt động gì? - Các bạn học sinh bắt đầu đến trường với tâm trạng ra sao? Các bạn ấy tranh thủ làm gì trước giờ học? - Không khí trên sân trường có đặc điểm như thế nào? <p>c) Kết bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suy nghĩ của em về khung cảnh ngôi trường trước buổi học - Tình cảm của em dành cho trường của mình 	<p>4,0</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>1,5</p> <p>0,5</p>

	<i>c. Chính tả: Đảm bảo đúng quy tắc về chính tả, ngữ pháp, câu...</i>	0.5
	<i>d. Sáng tạo: Trân trọng sự sáng tạo của học sinh.</i>	0.5